

Abstrakt

Tato práce se zabývala anglickým plusquamperfektem při překladu z češtiny do angličtiny. Cílem této práce bylo identifikovat důvody, které vedly při překladu českého textu do anglického jazyka k použití plusquamperfekta v jazyce cílovém. Bylo analyzováno 200 příkladů a jejich anglických překladových korelátů.

Pro excerpci příkladů byl použit *Intercorp*, nástroj pro hledání v paralelním korpusu, který je přístupný na stránkách *Českého národního korpusu*. Po vlastní excerpci přišla na řadu analýza kompletních úseků českých textů a pokus identifikovat příklady, které by dle mého úsudku měly být přeloženy do angličtiny pomocí předminulého času. Účel tohoto pokusu byl především určit pravděpodobné důvody, které vedou anglického překladatele k použití plusquamperfekta. Moje odhady byly následně porovnány s příklady nalezenými paralelním korpusem. Má úspěšnost v identifikaci těchto jevů byla 38.5% (77 z 200 příkladů nalezených korpusem bylo mezi mými odhady).

Příklady z korpusu byly následně roztrženy dle předpokládaného hlavního důvodu pro jejich překlad do angličtiny pomocí plusquamperfekta, který byl nalezen v českém originále. Tyto důvody byly následující: Adverbium nebo jiný lexikální prostředek ujasňující časové vztahy (72 příkladů, 36%), Význam hypotetické minulosti (11 příkladů, 5.5%), Rezultativní minulost jakožto součást lexikálního významu slovesa (15 příkladů, 7.5%), Kontext, presupozice – důvod pro použití plusquamperfekta neleží v samotné větě, ale v předchozím kontextu (27 příkladů, 13.5%), Syntaktické důvody – závislé věty obsahové a adnominální (53 příkladů, 26.5%), Změna překladatele – překladatel se rozhodl změnit gramatickou strukturu, což vyústilo v použití plusquamperfekta v angličtině (22 příkladů, 11%).

Nejpočetnější se ukázala být skupina Adverbium nebo jiný lexikální prostředek ujasňující časové vztahy, za ní následovaly Syntaktické důvody. Pro účely této práce nicméně nebyly nejdůležitější dílčí statistiky, ale samotná identifikace českých jevů, které byly předpokládaným důvodem pro použití předminulého času v anglickém překladu. Na závěr práce byla provedena ještě statistika nejčastěji se vyskytujících sloves a porovnání větné korelace. Nejčastějšími slovesy se ukázala být slovesa *be* (česky *být*, 13 výskytů, tj. 6.5%),

live a *go* (česky *žít* a *jít*, každé z nich se objevilo šestkrát, což je 3% z celkového počtu 200 sloves). Porovnání větné korelace spočívalo v porovnání českých a anglických syntaktických struktur, tedy zda byla hlavní věta přeložena opět hlavní větou, vedlejší vedlejší, a zda si odpovídaly jednotlivé typy vedlejších vět. Tato korelace byla vysoká, přibližně 90%. Práce se zabývala také vlivem, který má zdrojový jazyk na překlad. Ukázalo se, že gramatické struktury mají sklon být v překladu napodobovány nebo kopírovány.